

Protokół nr 42
z posiedzenia wyjazdowego Komisji Edukacji, Nauki i Kultury
w dniu 18 maja 2023 roku

Posiedzenie prowadził w zastępstwie Przewodniczącej Komisji Pani Lucyna Ekkert, zastępca Przewodniczącego Komisji Edukacji, Nauki i Kultury. Pan Tadeusz Sławek W posiedzeniu udział wzięli radni członkowie Komisji wraz z zaproszonymi gośćmi zgodnie z załączoną listą obecności.

Proponowany porządek posiedzenia:

1. Otwarcie i zatwierdzenie porządku obrad.
2. Wizyta w Regionalnym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej „WOM” w Rybniku ul. Parkowa 4a. (godz. 11;15- 12;30)
3. Wizyta w Centrum Edukacji i Kultury Urzędu Miasta w Rybniku ul. Zamkowa 5 oraz w Instytucji Kultury - Zabytkowej Kopalni Ignacy ul. Mościckiego 3. (godz. 13;00 -15;00),
4. Sprawy bieżące i wolne wnioski.

Ad 1.

Zastępca Przewodniczącego Komisji Pan Tadeusz Sławek – związku z nieobecnością Przewodniczącej Komisji Pani Lucyny Ekkert posiedzenie Komisji, otworzył Pan Tadeusz Sławek zastępca przewodniczącego Komisji, przedstawiając proponowany porządek posiedzenia i zaproszonych gości. Z powodu braku quorum Komisja nie będzie mogła podejmować opinii i wniosków, jednakże będzie można zapoznać się z projektami uchwał na najbliższą sesję Sejmiku bez możliwości głosowania. Przewodniczący zaproponował aby punkt dotyczący spraw bieżących Komisji był punktem drugim porządku obrad. W głosowaniu jawnym Komisja jednomyślnie przyjęła zaproponowany porządek.

Ad 2

Zastępca Przewodniczącego Komisji, Pan Tadeusz Sławek– przechodzimy do zapoznania się z projektem uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2023 rok. Czy są pytania do tego projektu, nie widzę zatem przechodzimy do omówienia drugiego projektu uchwały w sprawie ustanowienia znaku graficznego Województwa Śląskiego. Uzasadnienie do projektu uchwały szczegółowo wyjaśnia ten temat.. Czy są pytania ? Nie widzę . Przechodzimy do spraw bieżących Komisji, chciałbym poinformować iż mamy do wybrania przedstawiciela do prac w komisji stypendialnej Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury chciałbym zgłosić swoją kandydaturę. Czy ktoś chciałby jeszcze zabrać głos w sprawach bieżących .

radna Jadwiga Baczyńska - chciałbym abyśmy zaprosili Panią dyrektor Teatru Rozrywki w Chorzowie na następne posiedzenie Komisji w celu udzielenia nam wyjaśnień dlaczego rozwiązała umowę z Big Bendem Śląskim ?.

radny Zbigniew Przedpelski – nawiązując do prośby Pani radnej chciałbym prosić aby ktoś pod kątem finansowo- ekonomicznym przedstawił sprawę.. Natomiast przysłuchując się tej dyskusji to mam podobne zdanie, również chciałbym się więcej dowiedzieć na ten temat, bo jeżeli sam Ptaszyn Wróblewski twierdzi, że to wyjątkowa kapela którą mamy tutaj na Śląsku no to czy można równoważyć tą opinię z finansami?.

radna Jadwiga Baczyńska - Pani dyrektor Teatru Rozrywki wykazała gotowość do tego, żeby nadal podtrzymać współpracę z Big Bandem ale na innych warunkach. Chcielibyśmy się dowiedzieć na jakich.

Zastępca Przewodniczącego Komisji, Pan Tadeusz Sławek - oczywiście przekazać Pani Przewodniczącej Państwa sugestie. Przechodzimy do omówienia kolejnego punktu przekazuje głos Pani dyrektor Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej "WOM" w Rybniku

Pani Sylwia Bloch Dyrektor Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej "WOM" w Rybniku - Szanowni Państwo, bardzo serdecznie witam wszystkich Państwa w naszej jednostce oświatowej samorządu województwa śląskiego. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej w Rybniku jest zespołem placówek, w skład którego wchodzi wojewódzka placówka doskonalenia nauczycieli i pedagogiczna biblioteka wojewódzka w Rybniku. Budynek w którym się znajdujemy, jest własnością województwa śląskiego. Część tego budynku na mocy umowy dzierżawy zajmuje Firma medyczna, wnosząc prawie 20.000 zł miesięcznie. Wykonaliśmy szereg inwestycji, wymienialiśmy oświetlenie na zewnątrz jak również na parkingu. Mamy dosyć wysokie dochody własne, placówka zatrudnia również pracowników niepedagogicznych, wśród nich mamy pracowników administracji i obsługi pedagogicznej, nauczycieli, konsultantów, doradców metodycznych oraz bibliotekarzy. Jeśli chodzi o nauczycieli i konsultantów, staramy się ze szkół wyciągać takie perełki, czyli zatrudniać świetną kadrę ciągle też się doskonalimy. W związku z likwidacją Pedagogicznej Biblioteki w Raciborzu zostało sporo książek do likwidacji było nam żal aby te książki wyrzucić i pomyśleliśmy sobie, że zadbamy o czytelnictwo. Stworzyliśmy bibliotekę na powietrzu. Szereg działań realizujemy w zakresie doradztwa zawodowego w reorientacji i orientacji zawodowej. Naszym zadaniem było przeprowadzenie badań na ośmoklasistach w Wodzisławiu Śląskim i na dziewięcioklasistach z Karwiny łącznie 775 uczniów. Przedmiotem badań było sprawdzenie czym uczniowie kierują się podejmując decyzję o wyborze szkoły ponadpodstawowej i przyszłego zawodu. Mieliśmy też sprawdzić stan doradztwa zawodowego w szkołach. Powiem tylko o 2 wynikach tych badań, więc jeśli chodzi o to, czym się uczniowie kierują, podejmując decyzję o wyborze szkoły, na pierwszym miejscu są zainteresowania, jeśli chodzi o uczniów polskich, może tak zainteresowania i uczniów polskich i uczestników. Na 2 miejscu odległość szkoły od miejsca zamieszkania również i po stronie Wodzisławia i Karwiny. Natomiast na 3 miejscu uczniowie z Wodzisławia śląskiego wskazali prestiż zawodu natomiast uczniowie z Czech czy będą mieli możliwość zatrudnienia. U polskich uczniów na pierwszym miejscu wymienia się informatykę na 2, medycynę na 3 zawody z grupy mechanicznych. Natomiast jeśli chodzi o Karwinę na pierwszym jest psychologia i pedagogika, to nas zdziwiło. Organizujemy także szkolenia dla nauczycieli z języka niemieckiego dla przyrodników, geografów, dla regionalistów. Realizowaliśmy projekty; dwuletni z Kuratorem Oświaty i z Hrabstwem Cambridge na temat wielokulturowości zdobyliśmy Grand w projekcie ośrodka rozwoju edukacji. Zaproponowaliśmy dla nauczycieli niesłyszących zajęcia z tłumaczem języka migowego. Promujemy innowacyjność, nowoczesne metody nauczania, techniki i technologie, nowinki edukacyjne i autonomię pracy nauczyciela, pozostając w zgodzie z priorytetami Ministra Edukacji, Śląskiego Kuratora Oświaty, standardami Rady Europy, pogłębiając nasze pasje i wytyczając nowe ścieżki. Pomagamy nauczycielom, dyrektorom szkół, radom pedagogicznym i doradcom metodycznym we wprowadzaniu nowego wymiaru do polskiej edukacji oraz podniesieniu jakości i efektywności nauczania, oferując szkolenia na najwyższym poziomie merytorycznym, dydaktycznym i technicznym. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023-2024:

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
11. Zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego dla kuratorów oświaty w zakresie kontroli.

Szczegółowa prezentacja stanowi załącznik do protokołu.

Ad 3

Edukatorium Juliusz - Ekspozycja prezentowana w budynku Rafał, należącym do dawnego kompleksu szpitalnego Juliusz, rozmieszczona na 4 kondygnacjach dawnego szpitala, i w swoim charakterze do niego nawiązująca. Poszczególne pomieszczenia wystawiennicze nawiązują wizualnie do współczesnych

i dawnych przestrzeni szpitalnych. Ważnym aspektem edukacyjnym wystawy jest zaznajomienie zwiedzających z funkcjonowaniem placówki medycznej, sprzętem medycznym oraz zabiegami. W trakcie wędrowki po kolejnych oddziałach goście, z pomocą różnorodnych interaktywnych stanowisk edukacyjnych, poznają narzędzia i technologie medyczne, uczą się anatomii oraz zasad funkcjonowania ludzkiego ciała. Po wejściu na wystawę zwiedzający zapoznają się z podstawowymi informacjami na temat medycyny, jej genezy, celów oraz podstawowych zasad etycznych, a także odwiedzą dwie pierwsze sale, które mają charakter wstępny i poświęcone są ratowaniu życia i zdrowia, gdzie realistyczne projekcje wciągają widza w trwającą walkę o ludzkie życie i pozwalają odczuć emocje związane z pracą na ostrym dyżurze. Kolejnymi etapami zwiedzania są Oddziały szpitalne stanowiące najistotniejszą część muzeum. Przez pryzmat poszczególnych specjalizacji widz poznaje wnętrze ludzkiego organizmu oraz choroby związane z danymi organami, a także sposoby ich leczenia i profilaktyki. Goście muzeum z pomocą różnorodnych interaktywnych stanowisk edukacyjnych, często nawiązujących do prawdziwych urządzeń szpitalnych, poznają narzędzia i technologie medyczne, uczą się anatomii oraz zasad funkcjonowania ludzkiego ciała. Wystawa prezentuje wybrane oddziały szpitalne

i przyporządkowane tematy: oddział ortopedii i traumatologii, oddział otolaryngologiczny, oddział neurologiczny, oddział okulistyczny, oddział kardiologiczny, oddział ginekologiczno-położniczy, oddział urologiczny, oddział pulmonologiczny, oddział gastroenterologiczny, oddział dermatologiczny, oddział chorób wewnętrznych, oddział onkologiczny, zakład diagnostyki oraz blok operacyjny. W kolejnym etapie wędrowki widz trafia do szpitalnego archiwum zlokalizowanego na poddaszu, gdzie prezentowane są wybrane aspekty historii medycyny i farmacji. Znajdziemy tam tajemniczą bibliotekę, skrywającą medyczne traktaty starożytności, średniowiecza i czasów nowożytnych, muzealny magazyn z dawnymi cennymi dziełami, licznymi dioramami prezentującymi procedury medyczne na przestrzeni wieków, stanowiący swoistego rodzaju panoptikum oraz dwa zrekonstruowane gabinety medyczne. Wystawa prezentuje postęp w medycynie i farmacji, który dokonał się od początków XIX wieku do czasów współczesnych.

Zabytkowa Kopalnia Ignacy- . odkryli oni w 1788 roku wychodnie węgla kamiennego w okolicach Czernicy, Niewiadomia i Czerwionki. W następnym roku opublikowany został opis odkrytych pokładów w Niewiadomiu, Radoszowach, Rydułtowach, Pszowie i pomiędzy Czernicą a Piecami. Te odkrycia skłoniły Królewski Urząd Hutniczy w Rybniku do podjęcia takich poszukiwań w najbliższym sąsiedztwie miasta. Poszukiwania prowadzono w Biertułtowach i prawdopodobnie w Niedobczycach.

W Biertułtowach natrafiono na pokład o znacznej miąższości (grubości) i w 1792 roku założono tam w celach próbnych kopalnię „Versuch Kohlengrube”. Kopalnię nazwano później „Hoym”. Do uruchomienia kopalni sprowadzono doświadczonych górników. Wydobyte od 1793 roku kształtowało się pomiędzy 2 a 3 tysiącami szafli węgla rocznie, co wyniosło 150 – 220 ton, a po 1796 roku — powyżej 3 tysięcy szafli (szafel górniczy wynosił około 72,1 kg). Minister do spraw Śląska Karol Hoym od samego początku wykazywał osobiste zainteresowanie losem kopalni, gdyż już w 1794 roku zlecił przeprowadzenie kontroli zakładu. Ze sporządzonego wtedy raportu możemy kopalnię bliżej poznać. Posiadała nadal jeden szyb, chodnik miał już długość 105 m. Pokład o miąższości (grubości) 2,8 m zawierał dobry węgiel opałowy i do kuźni, jednak mało było węgla grubego. Zakład został zajęty przez wojsko sowieckie 27 marca bez zniszczeń. Wkrótce Gotfryd Lipa jako „Niemiec” został aresztowany. Kopalnia została przekazana polskiej załodze. Początkowo zakładem kierował wybrany przez pracowników, przedwojenny sztygar Dominik Adamczyk. Dla utrzymania porządku i zabezpieczenia mienia powołano straż przemysłową, część załogi skierowano do prac porządkowych oraz ładowania węgla ze zwałów dla zasilania kotłowni by utrzymać w ruchu elektrownię i odwadnianie. Przejęcie kopalni przez Rybnickie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego nastąpiło 31 marca. W dniu 19 września w 1999 założono Stowarzyszenie Zabytkowej Kopalni „Ignacy”. W listopadzie Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w Sądzie Okręgowym w Katowicach. Celem Stowarzyszenia jest m.in. kultywowanie tradycji górniczej byłej Kopalni "Ignacy", gromadzenie dóbr materialnych kultury górniczej, propagowanie wiedzy o dorobku i tradycjach regionalnych związanych z wydobywaniem węgla, działalność wspomagająca rozwój śląskiej społeczności lokalnej, inspirowanie działalności naukowo-badawczej, społeczno-kulturalnej, oświatowej oraz turystycznej. Pierwszym przewodniczącym Stowarzyszenia był Andrzej Kopka. Obecnie przewodniczącym jest Alojzy Szwachul. W lipcu powołano instytucję „Zabytkowa Kopalnia Ignacy” pod zarządem Muzeum Miejskiego w Rybniku. Jednakże na mocy uchwały Rady Miasta Rybnika z dnia 19 listopada zostało utworzone Industrialne Centrum Kultury. Była to placówka kulturalna powstała z połączenia Domu Kultury w Rybniku-Niewiadomiu i Zabytkowej Kopalni „Ignacy”. Industrialne Centrum Kultury rozpoczęło działalność 1 stycznia 2016 roku. Dyrektorką została wybrana Kamila Paradowska. Zabytkowa Kopalnia „Ignacy” znalazła się na trasie Szlaku Zabytków Techniki. Szlak Zabytków Techniki jest tematycznym szlakiem turystyczno-kulturowym, łączącym obiekty związane z kulturą dziedzictwa przemysłowego województwa śląskiego. Szlak prezentuje najważniejsze i najciekawsze pod względem walorów turystycznych, historycznych i architektonicznych obiekty przemysłowe w regionie śląskim. W skład Szlaku Zabytków Techniki wchodzi istniejące muzea, zamieszkałe kolonie robotnicze oraz działające zakłady prac.

Na tym posiedzenie Komisji zakończono.

*Protokół sporządziła:
Beata Zaczynska*

Z up. Zastępca Przewodniczącego Komisji Edukacji, Nauki i Kultury

Tadeusz Sławek